

УДК 377:687]-022.215

Савчук Р. М.

аспірант,

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України

ДОСВІД РОЗВИТКУ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Дуальна форма здобуття освіти функціонувала в Україні на основі внесених у 2019 р. змін до Законів України «Про освіту» й «Про вищу освіту», а також Середньострокового плану пріоритетних дій уряду на період 2017-2020 р.р.; Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» (2018); Наказу МОН «Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття професійної (професійно-технічної) освіти» (2019); Плану заходів з реалізації підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (2019); Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки; Плану заходів з реалізації Стратегії людського розвитку на 2021-2023 роки. У 2023 р. затверджено Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти, що визначає особливості дуальної форми здобуття фахової передвищої і вищої освіти [1, с.5; 2, с.8].

Здійснено експерименти всеукраїнського рівня на базі ВПУ №33 м.Києва, ВП художнього училища м. Львова, ВПУ машинобудування м. Запоріжжя. Проведено експерименти регіонального рівня: «Проектування освітньо-виробничого середовища закладу професійної (професійно-технічної) освіти в умовах дуальної форми здобуття освіти» (Запорізька ОДА, 2019 р.); «Розроблення засобів навчання для професійної підготовки кваліфікованих робітників з професій «Верстатник широкого профілю», «Кухар», «Кондитер» в умовах дуальної форми здобуття освіти (Донецька ОДА, 2020 р.).

Запроваджено циклічні науково-практичні конференції з аналізу досвіду впровадження в Україні дуальної освіти: Міжнародна науково-практична конференція: «Дуальна форма здобуття освіти як одна з моделей поліпшення якості підготовки фахівців для аграрного сектору економіки України» (2019); «Дуальна форма здобуття освіти: успіхи та проблеми першого року запровадження пілотного проекту у закладах вищої та фахової передвищої освіти України» (2020); «Дуальна форма здобуття освіти: успіхи та проблеми другого року запровадження пілотного проекту у закладах вищої та фахової передвищої освіти України» (2021); «Дуальна форма здобуття освіти: успіхи та проблеми третього року запровадження пілотного проекту у закладах вищої та фахової передвищої освіти України» (2022).

В Інституті професійної освіти НАПН України виконано наукове дослідження «Методичні засади впровадження елементів дуальної форми навчання в професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників

будівельної, машинобудівної галузей, сфери обслуговування та громадського харчування» (РК 0119U001097; 2019–2021). Розроблено актуальні педагогічні інновації, серед яких: методична система професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників з елементами дуальної форми навчання; методика організації дуальної форми навчання для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників будівельної, машинобудівної галузей, сфери обслуговування та громадського харчування; технологія розвитку соціального партнерства в закладі професійної (професійно-технічної) освіти в умовах дуальної форми навчання; алгоритм проектування освітньо-виробничого середовища закладу освіти в умовах дуальної форми навчання; дорожню карту для роботодавців з упровадження дуальної форми здобуття освіти.

Проаналізований досвід дає змогу говорити, що дуальна форма здобуття освіти апробована в Україні за всіма рівнями підготовки майбутніх фахівців – професійної, фахової передвищої і вищої. Науковці сходяться в думці, що дуальна освіта не може носити масового характеру [1, с.7; 3, с. 65]. Але в Україні на неї покладаються великі соціальні очікування для пришвидшення повоєнного відновлення вітчизняної економіки, задоволення зростаючого попиту на висококваліфіковані кадри за стратегічно важливими напрямками діяльності (енергетика, екологія, будівництво, машинобудування, аграрний сектор), цифровізації та інтеграції України в ЄС.

Отже, за період свого впровадження в Україні дуальна освіта дала позитивні результати і довела гарні перспективи для повоєнного відновлення України. Водночас залишають певні суперечності, що визначають актуальність дослідження тенденцій її розвитку, що мають стати предметом подальших наукових досліджень.

Список літератури

1. Дуальна форма здобуття освіти як одна з моделей поліпшення якості підготовки фахівців для аграрного сектору економіки України. Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (17 жовтня 2019 року). Київ: Науково-методичний центр ВФПО. 2019. 122 с.
2. Герлянд Т. М., Дрозіч І. А., Кулалаєва, Н. В., Романова Г. М., Шимановський М. М.; за заг. ред. Н. В. Кулалаєвої. Організація дуальної форми навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти: практич. посіб. Житомир: «Полісся», 2019. 304 с.
3. Давліканова О., Іщенко Т., Чайковська А. Аналітичний звіт за результатами першого року проведення експерименту із запровадження пілотного проекту у закладах фахової передвищої та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. Київ, 2020. 96 с.